

OBSAH

Úvod	11
ZÁKLADNÍ RYSY BYZANTSKÉ VZDĚLANOSTI	16
Prameny	16
Historický rámec	19
Typologie byzantské civilizace	34
Byzanc a antika	37
Ortodoxie	42
Mnišství a duchovnost byzantské společnosti	49
Vztah církve a státu v Byzanci	52
Byzanc a Západ	54
Naše země a Byzanc	61
Byzanc a slovanský svět	69
Byzanc a Orient	78
Kultura slova v Byzanci	85
Kultura dvou jazyků: jazyk elity a jazyk lidu	89
Vzdělání v Byzanci	91
Knihy a jejich šíření	93
Autoři a čtenáři	98
Literární hrdina	100
Byzantské představy o kráse a funkci slova	102
Verš byzantské poezie	106
OD KONSTANTINA K JUSTINIÁNOVI (4.—6. stol.)	108
Školství jako základ byzantské vzdělanosti	108
Počátky církevní literatury	112
Poslední vzplanutí pohanské antiky	115
Splynutí křesťanství s tradicemi antické vzdělanosti	123
Křesťanství vítězí nad antikou	129
OD KONCE VLÁDY HĚRAKLEIOVY K IKONOKLASMU (7.—9. stol.)	144
Postoj ikonoklasmu k vzdělání, školství a kultuře	144
Odras ikonologické polemiky v literatuře	147
Kronikářství a hagiografie	151
Poezie	154
ROZMACH BYZANTSKÉ ŘÍŠE PO PORÁŽCE IKONOKLASMU ZA AMORIJSKÉ A MAKEDONSKÉ DYNASTIE (843—1025)	156
Vzdělanost a školství v 9. a 10. století a makedonská renesance	157
Vývoj práva a zákonodárství	161
Vývoj teologické literatury v období makedonské renesance	163
Historiografie a encyklopedické snahy	173

Beletrie a rétorika	178
Poezie	180
OD MAKEDONSKÉ RENESANCE KE KOMNÉNOVSKÉMU KLASICISMU (11.—12. století)	183
Školství v době Konstantina IX. Monomacha	183
Vývoj teologie a filozofie	188
Historiografie a kronikářství	201
Literárněvědné a filologické snahy	213
Beletrie a rétorika	216
Poezie	229
KŘIŽÁCI V BYZANCI. NIKÁJSKÝ EXIL (1204—1261)	249
Byzantské školství za Latinského císařství a nikájského exilu	249
Filozofie a rétorika	252
Historiografie	255
Poezie	257
OBNOVENÍ ŘÍŠE — POČÁTEK ZÁNIKU (13.—14. století)	260
Vývoj školství ve 13. a 14. století	260
Rozvoj vědeckého myšlení	264
Filozofie a teologie	267
Humanistické tendence	272
Historiografie raně palaiologovského období	282
Beletrie	289
Poezie	291
Přejímání západních vzorů	299
NEZADRŽITELNÝ PÁD (15. století)	311
Školství a vzdělanost v 15. století	312
Byzanc — učitelka Západu	314
Filozofické myšlení a humanistické tendence v Byzanci 15. století	317
Dialog s islámem	317
Dialog s Římem	321
Spor aristoteliků a platóniků	322
Byzantský humanismus	328
Historikové posledních desetiletí — svědkové zániku	330
Beletrie a rétorika	337
Poezie	339
Doslov	344
Bibliografie	355
Synchronní chronologické tabulky	377
Rejstřík jmen osob a názvů anonymních děl	399
Rejstřík zeměpisných jmen a jmen národností	408
Rejstřík vybraných termínů	412
Seznam ilustrací	414
Barevné přílohy	414
Černobílé přílohy	415